

ICC
Türkiye

ICC
TÜRKİYE
AYLIK BÜLTENİ
KASIM 2025

BÜLTENİN BU SAYISINDA NELER VAR?

KASIM 2025 FAALİYETLERİ

- ✓ 19. ICC Türkiye Tahkim Günü / 14 Kasım 2025, İstanbul
- ✓ ICC Çok Taraflı Ticaret Sisteminin Yeniden Canlandırılması Danışma Komitesi Toplantısı / 17 Kasım 2025
- ✓ ICC Tahkim Divanı Başkanı Claudia Salomon'un Çeyrek Dönem Bilgilendirme Toplantısı / 19 Kasım 2025
- ✓ “Uyuşmazlık Trendleri ve Tahkim Kararlarının Tenzifi: ICC Bölgesel Perspektifi” Konferansı / 26 Kasım 2025, Atina
- ✓ ICC Küresel Milli Komiteler Toplantısı / 27 Kasım 2025

COP30 ÇIKTILARI

ICC DÜNYA ODALAR FEDERASYONU (WCF) FAALİYETLERİ

ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEM FAALİYET TAKVİMİ

ICC MUHTELİF TAHKİM FAALİYETLERİ

ICC DİJİTAL STANDARTLARI GİRİŞİMİ (DSI)

ICC ONE CLICK

ICC YAYINLARI

ICC AKADEMİ

ÖZEL MAKALE – Hazırlayan: Abdurrahman Özalp

KASIM FAALİYETLERİ

✓ 19. ICC TÜRKİYE TAHKİM GÜNÜ / 14 Kasım 2025, İstanbul

19. ICC Türkiye Tahkim Günü, Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Türkiye Milli Komitesi ve ICC Milletlerarası Tahkim Divanı tarafından Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), ile işbirliğinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

150'den fazla alanında uzman hakem, kamu ve özel sektör ve ticaret odalarının hukuk müşavirleri, Yargıtay üyeleri, hâkimler, avukatlar ve akademisyenin katıldığı konferansın açılış konuşmalarını Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkan Yardımcısı Ali Kopuz ve ICC Milletlerarası Tahkim Divanı Genel Sekreteri Alexander Fessas gerçekleştirmiştir.

Konferans kapsamında;

- ✓ 2024 ICC Tahkim Divanı Önemli Gelişmeleri kapsamında Türkiye ve Avrupa Bölgesi odaklı istatistik raporu sunulmuştur.
- ✓ "Türk Yargısı ve Uluslararası Tahkim" başlığı altında, güncel tahkim uygulamaları ve etik kurallar ele alınmıştır.
- ✓ "Uyuşmazlıklar Hakkındaki Gerçekler – Sınır Ötesi İşlemlerde Uyuşmazlıklardan Nasıl Kaçınılır?" başlığı altında, sınır ötesi ticari uyuşmazlıklar ve bu uyuşmazlıkların önlenmesine yönelik kültürel ve insani dinamikler tartışılmıştır.
- ✓ "Res Judicata – Uluslararası Tahkimde Konuya Nasıl Yaklaşılmalı?" başlığı altında, uluslararası tahkimde res judicata ilkesinin gelişen rolü masaya yatırılmıştır.

✓ **ICC ÇOK TARAFLI TİCARET SİSTEMİNİN YENİDEN CANLANDIRILMASI DANIŞMA KOMİTESİ TOPLANTISI / 17 Kasım 2025**

ICC Çok Taraflı Ticaret Sisteminin Yeniden Canlandırılması Danışma Komitesi Toplantısı'nda ICC Başkanı Philippe Varin, ICC Genel Sekreteri John Denton ve komisyon üyelerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Toplantıda önemli güncellemeler ve stratejik konular ele alınmıştır.

Toplantının açılışında ICC Genel Sekreteri John Denton, Yüksek Düzey Güncellemeler başlığı altında küresel ticaretin geleceği ile ilgili önemli bilgileri paylaşmıştır. Denton, e-ATA Carnet'e geçiş, düzenleyici gereksinimlerin haritalanması ve daha önce tartışılan MC14 eylem çağrısı gibi kritik başlıklara değinmiştir.

✓ **ICC TAHKİM DİVANİ BAŞKANI CLAUDIA SALOMON'UN ÇEYREK DÖNEM BİLGİLENDİRME TOPLANTISI / 19 Kasım 2025**

ICC Milletlerarası Tahkim Divanı Başkanı Claudia Salomon her çeyrek dönemde Milli Komite temsilcilerinin katılımıyla online periyodik toplantılar düzenleyerek son dönem ICC Tahkim gündemindeki gelişmelere ilişkin bilgi vermekte ve Milli Komite temsilcilerinin öneri ve değerlendirmelerini almaktadır.

Bu kapsamda 2025 yılı son çeyrek toplantısı, 19 Kasım 2025 tarihinde online olarak gerçekleştirilmiştir.

✓ **“UYUŞMAZLIK TRENDLERİ VE TAHKİM KARARLARININ TENZİFİ: ICC BÖLGESEL PERSPEKTİFİ” KONFERANSI / 26 Kasım 2025, Atina**

ICC Uyuşmazlık Çözüm Hizmetleri (DRS), Milli Komitemiz, ICC Yunanistan, ICC Sırbistan ve ICC Arnavutluk işbirliğinde, 26 Kasım 2025 tarihinde Atina Tahkim Günleri kapsamında Atina’da, Kiklad Sanat Müzesinde “Uyuşmazlık Trendleri ve Tahkim Kararlarının Tenzifi: ICC Bölgesel Perspektifi” etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Etkinlikte, SEE bölgesindeki güncel uyuşmazlık eğilimleri ve hakem kararlarının tenzifi konuları, bölge ülkelerinden gelen uzmanlar tarafından detaylıca ele alınmıştır.

Etkinlikte, ICC Milletlerarası Tahkim Divanı üyesi Av. Simel Sarıalioğlu, Hakem Kararlarının Tenzifi başlıklı panelde konuşmacı olarak yer almış ve Türkiye'nin güncel yasal çerçevesini, ulusal mahkemelerin tahkime yaklaşımını ve önemli kararlara ilişkin değerlendirmelerini aktarmıştır.

Komisyonumuzun Eş-Başkanı Av. Bennar Aydoğdu kapanış konuşmasında, dört milli komitenin ortak vizyonunu, bölgesel tahkim standartlarını birlikte yükseltme kararlılığını ve ICC çatısı altında birliğin önemini vurgulamıştır.

Bu başarılı işbirliği, ICC Türkiye'nin bölgedeki aktif rolünü pekiştirmiş ve SEE bölgesini uluslararası ticaret ve yatırımlar için güvenilir bir hukuki platform olma yolunda önemli bir adım daha atmıştır.

✓ **ICC KÜRESEL MİLLİ KOMİTELER TOPLANTISI / 27 Kasım 2025**

27 Kasım 2025 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilen Milli Komiteler Küresel Genel Toplantısı’nda, ICC Genel Sekreteri John Denton, ICC’nin ana faaliyetleri hakkında güncellemelerde bulunmuştur. Toplantıda ayrıca ICC’nin COP30’da üstlendiği rol ve bu önemli küresel etkinlikteki katkıları üzerinde durulmuştur.

Denton, ICC’nin COP30’da küresel ticaretin sürdürülebilirliği ve çevresel hedeflerle uyumlu politikaların geliştirilmesine nasıl katkı sağladığına dair bilgiler paylaşmıştır. Bu süreçte ICC’nin gösterdiği liderlik ve stratejik hedefler, toplantının öne çıkan başlıkları arasında yer almıştır.

COP30 ÇIKTILARI

✓ COP30 kapsamında ICC'nin Öne Çıkan Başarıları

- ICC, Paris Anlaşması'nın 10. yıl dönümüne denk gelen ve "Uygulama COP'u" olarak geniş çapta kabul edilen, en önemli BM İklim Konferanslarından biri olan Belém'deki COP30'da iş dünyası açısından yüksek öneme sahip konularda başarılı bir şekilde aktif rol aldı.
- COP30 öncesinde ve sırasında, savunuculuk ve etkileşimi desteklemek amacıyla kilit politika çıktıları sunuldu.
- ICC'nin temel politika ürünleri üzerine üst düzey etkinlikler ve tartışmalar düzenlendi ve COP30 Tematik Günleri'ne aktif katılım sağlandı.
- Teknik müzakerelere katkı sunuldu, resmî açıklamalar ve müdahaleler yapıldı; kilit müzakereciler ve taraflarla temas kuruldu.
- ICC'nin üst düzey temsiliyeti: ICC Genel Sekreteri John Denton AO ve ICC Başkanı Philippe Varin, Liderler Zirvesi, genel oturumlar, bakanlar düzeyindeki diyaloglar ve teknik yuvarlak masa toplantılarına katılarak, yüksek öneme sahip konular üzerine görüşmelere dahil oldu.
- Blue Zone'da, IETA ile birlikte ICC'ye özel bir Pavyon ev sahipliği yapıldı. Bu alan, her gün düzenlenen BINGO iş dünyası bilgilendirme toplantıları için merkezi bir buluşma noktası olarak hizmet verdi ve müzakerelerdeki ilerlemeye dair birinci elden bilgiler sundu.
- ICC COP30 İş Dünyası Pavyonu ve Gemi Etkinlikleri, iki hafta boyunca gerçekleştirildi.
- ICC ["Hayatta Bir Kez Karşılaşılabilecek Bir Fırsat" \(Opportunity of a Lifetime\) kampanyası](#) tanıtıldı.

✓ COP30 Öne Çıkan Sonuçlar

COP30, ICC'nin iş dünyası adına acil olarak talep ettiği temel beklentilerin gerisinde kaldı. Buna rağmen konferans, Paris Anlaşması sürecinde müzakereden uygulamaya geçiş yönünde önemli bir kırılma noktası oluşturdu.

Başlıca Kararlar:

- "Global Mutirão" kararı ile Paris Anlaşması'na genel destek korundu.
- Uyum (adaptasyon) finansmanının üç katına çıkarılması olumlu karşılandı; ancak uygulama detayları ve özel sektörün rolü netleştirilmedi.
- İklim finansmanına ilişkin ifadeler, önceki taahhütlerin tekrarından öteye geçmedi; özellikle gelişmekte olan pazarlarda özel finansmanın harekete geçirilmesine dair somut adımlar bulunmuyor.

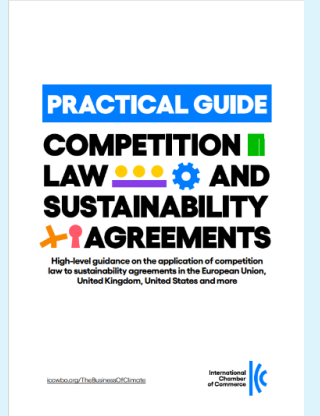
- Ticaret ve iklim önlemleri üzerine yeni bir diyalog başlatıldı; bu, karbon sınır düzenlemelerine yönelik artan endişeleri yansıtıyor.
- Ulusal karbonsuzlaşma sürecini hızlandırmayı hedefleyen yeni bir Küresel Uygulama Hızlandırıcısı kuruldu.
- 80 ülkenin fosil yakıtlardan çıkış yol haritaları hazırlaması yönündeki koalisyon, geniş yankı uyandırır da bağlayıcılığı zayıf görünüyor.

✓ Sürdürülebilirlik ve İklim Eylemi: Yeni ICC Yayınları

ICC Pratik Rehberi: Rekabet Hukuku ve Sürdürülebilirlik Anlaşmaları

Kolektif iklim ve çevre eylemleri için ivme kazandıkça, şirketlerin sürdürülebilirlik amaçları doğrultusunda sorumlu bir şekilde nasıl işbirliği yapabileceklerini anlamak, politika tartışmalarının merkezine yerleşiyor. Bu rehber, sürdürülebilirlik işbirliklerini rekabet uyumu ile dengelemeyi amaçlayan işletmelere yol gösterici bir rehber sunmaktadır.

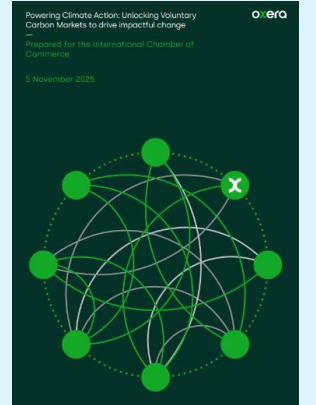
[Yayına ulaşmak için tıklayınız.](#)

İklim Eylemini Güçlendirmek: Gönüllü Karbon Piyasalarını Etkili Değişim İçin Açığa Çıkarmak

Küresel iklim hedeflerine ulaşmak için, iş dünyası hedeflerinin, harekete geçmek için güvenilir çerçevelerle uyumlu olması gerekmektedir. ICC tarafından sipariş edilen bu Oxera raporu, gönüllü karbon piyasalarının bütünlüğünü ve etkinliğini güçlendirmek ve iklim eylemi için özel finansmanı harekete geçirmek amacıyla 14 öneri sunmaktadır. Şeffaflık, bütünlük ve güçlü standartlarla temellendirildiğinde, gönüllü karbon piyasaları, işletmelerin net sıfır geleceğine güvenle ve inançla yatırım yapmalarını sağlayabilir.

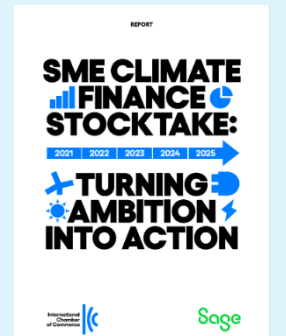
[Rapora ulaşmak için tıklayınız.](#)

KOBİ İklim Finansmanı Değerlendirmesi: Hedefi Eyleme Dönüştürmek

Küçük ve orta büyüklükteki işletmeler (KOBİ'ler), küresel iklim eylemi için hayati öneme sahiptir, ancak yeşil finansmana erişim, etkilerini ölçeklendirmede büyük bir engel olmaya devam etmektedir. Bu ICC-Sage raporu, dijital ve yapay zeka araçlarının, raporlama sürecini basitleştirerek ve finansmana erişimi artırarak bu boşluğu nasıl kapatabileceğini göstermektedir. Rapor, KOBİ'lerin iklim eylemini hızlandırmak ve COP30'u yeşil finans için bir dönüm noktası haline getirmek amacıyla beş acil eylem çağrısında bulunmaktadır.

[Rapora ulaşma için tıklayınız.](#)

ICC DÜNYA ODALAR FEDERASYONU (WCF) FAALİYETLERİ

✓ ICC CHAMBER BENCHMARKING PROJESİ

ICC ve WCF tarafından geliştirilen Chamber Benchmarking Tool, ticaret odalarının performanslarını ölçmek, geliştirmek ve sergilemek için oluşturulmuş ilk küresel platformdur. Bu araç, ticaret odalarının mükemmeliyet, yenilik ve geleceğe hazırlıklı olma konularında yol gösteren içgörüler sunmaktadır. Chamber Benchmarking Tool, ticaret odalarının operasyonel performanslarını ve stratejik öngörülerini değerlendirmelerine ve geliştirmelerine yardımcı olmak için tasarlanmış, benzeri olmayan bir küresel platformdur. Bu araç, ticaret odalarına şu alanlarda yardımcı olur:

- Hizmetlerini bölgesel ve küresel ortalamalarla karşılaştırarak değerlendirmek.
- Dünyanın dört bir yanından seçilmiş en iyi uygulamaları ve başarı hikayelerini keşfetmek.
- Özelleştirilmiş içgörüler ve önerilerle etkilerini güçlendirmek.

En iyi uygulamaların merkezi bir depolama alanını, yerleşik analizleri ve özelleştirilmiş vaka inceleme önerilerini sunarak, Chamber Benchmarking Tool, ticaret odalarının iyileştirilmesi gereken anahtar alanları belirlemelerine, küresel trendlere yanıt vermelerine ve dünya çapındaki meslektaşlarıyla etkili bir şekilde işbirliği yapmalarına olanak tanır.

[Detaylı bilgiye ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ ICC DÜNYA ODALAR FEDERASYONU RAPORU - ODALARIN NABZI: KÜRESEL PAZARLAR, YEREL GÖRÜNÜM / 2 Eylül 2025

Bu rapor, ICC Dünya Odalar Federasyonu'nun (WCF) 2025 Küresel Ekonomi Anketi'nin bulgularını sunmaktadır. Anket, küresel GSYİH'nın %90'ını oluşturan ekonomileri temsil eden dünya çapında 200'den fazla ticaret odasından içgörüler sunarak, üst düzey yöneticilerin temel ekonomik ve iklim sorunlarına ilişkin bakış açılarını ele almaktadır.

[Raporun tamamına ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ YENİ ACİL DURUMLARA HAZIRLIK REHBERİ

14. Dünya Odalar Kongresi'nde (14WCC) lansmanı yapılan ICC Acil Durum Hazırlık Rehberi 2025, odalara dayanıklılık oluşturmak, yerel işletmeleri korumak ve krizlere güvenle yanıt vermek için adım adım bir çerçeve sunmaktadır.

Bu rehber, ticaret odalarının küçük ve orta ölçekli işletmeleri (KOBİ'leri) acil durum hazırlığı, müdahalesi ve iyileşmesinde desteklemesine yardımcı olur. Rehber, KOBİ dayanıklılığını artırmak, iş sürekliliğini sağlamak ve mevcut afet hazırlık programlarındaki kritik iş ihtiyaçları boşluğunu gidermek için öneriler, uygulamalar, vaka çalışmaları ve araçlar sunmaktadır.

[Rehbere ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ 15.DÜNYA ODALAR KONGRESİ

15. Dünya Odalar Kongresi, 2027'de Kanada'nın Toronto şehrinde gerçekleştirilecektir.

ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEM FAALİYET TAKVİMİ

✓ “DIŞ TİCARETTE SAHTECİLİK VE DOLANDIRICILIK (FRAUD)” EĞİTİMİ / 11 Aralık 2025, saat 14.00 – 17.00

“Dış Ticarete Sahtecilik ve Dolandırıcılık (Fraud) Eğitimi 11 Aralık 2025 tarihinde 14:00-17:00 saatleri arasında online olarak gerçekleştirilecektir.

Bu eğitimde sırasıyla; ticaretin ekosistemi, sahtecilik ve dolandırıcılık alanları, terimlerinin açıklanması, dış ticaret ile ilgili sözleşme, teslim şekilleri ve ödeme yöntemleri hakkında genel bilgilendirme yapılırken risk noktaları, sahtecilik alanları ve örnek olaylar verilecektir. Bunun dışında sahtecilikte kullanılan dokümanların görselleri tanıtılırken sahtecilik belirtileri, kısa notları, operasyonel ve finansal önlemleri detaylı olarak verilecektir.

[Eğitime kayıt yaptırmak için tıklayınız.](#)

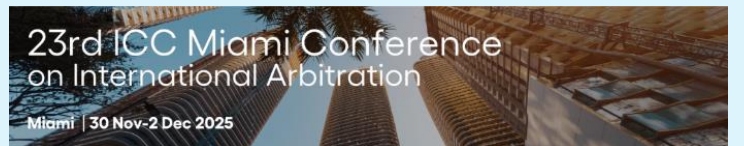
✓ ICC 191. Yönetim Kurulu Toplantısı / 10 Aralık 2025, Online

ICC 191. Yönetim Kurulu toplantısı, 10 Aralık 2025 tarihinde online olarak düzenlenecektir. Dünya Odalar Federasyonu Başkanı ve ICC Yönetim Kurulu Üyesi olan TOBB ve Milli Komitemiz Başkanı M. Rigfat Hisarcıkıoğlu da toplantıya katılacaktır.

ICC MUHTELİF TAHKİM FAALİYETLERİ

✓ 23. ICC MIAMI ULUSLARARASI TAHKİM KONFERANSI / 30 Kasım-2 Aralık 2025, Miami

23. ICC Miami Uluslararası Tahkim Konferansı, 30 Kasım Pazar günü ICC Dünya Ticaret Hukuku Enstitüsü tarafından düzenlenecek olan Karmaşık Tahkimler İleri Düzey Eğitimi ile başlayacaktır.

[Kayıt yaptırmak için tıklayınız.](#)

✓ 14. ICC MENA ULUSLARARASI TAHKİM KONFERANSI / 26-27 Ocak 2026, Dubai

14. ICC MENA (Orta Doğu ve Kuzey Afrika) Uluslararası Tahkim Konferansı, 27 Ocak 2026 tarihinde Dubai'de düzenlenecektir. Konferans, uluslararası tahkim alanındaki en son gelişmeleri tartışmak, bu alandaki küresel eğilimleri değerlendirmek ve MENA bölgesindeki ticaretin geleceği üzerine önemli görüşmeler yapmak için önemli bir platform sunacaktır.

14th ICC MENA Conference on International Arbitration

Dubai | 26-27 January 2026

[Kayıt yaptırmak için tıklayınız.](#)

✓ 10. ICC AVRUPA TAHKİM KONFERANSI / 23-25 Mart 2026, Paris

23 Mart 2026'da gerçekleşecek ve Paris Tahkim Haftası'nın açılışını yapacak olan 10. ICC Avrupa Uluslararası Tahkim Konferansı, Avrupa'daki tahkim alanındaki en son trendler, gelişmeler ve stratejiler hakkında güncel bilgi sahibi olmak isteyen tahkim profesyonelleri için kaçırılmaması gereken bir etkinliktir.

10th ICC European Conference on International Arbitration

10th ICC European Conference on International Arbitration
23 Mar 2026

ICC Advanced Institute Training on Interna
25 Mar 2026

08:30 (GMT+01:00) → 17:30 (GMT+01:00)

Maison de la Chimie, 28 bis rue Saint Dominique, 75007 Paris, France English

[Kayıt yaptırmak için tıklayınız.](#)

ICC DİJİTAL STANDARTLAR GİRİŞİMİ (DSI – Digital Standards Initiative)

ICC Dijital Standartları Girişimi (DSI), küresel olarak uyumlu bir dijital ticaret ortamı oluşturmayı hedeflemektedir.

DSI, ICC, Enterprise Singapur, Asya Kalkınma Bankası, Dünya Ticaret Örgütü ve Dünya Gümrük Örgütü liderlerinden oluşan uluslararası bir Yönetim Kurulu tarafından desteklenen, Singapur merkezli küresel bir girişimdir.

[DSI hakkında daha fazla bilgi edinmek için tıklayınız.](#)

Dijital ticaret için yeni bir küresel standart

ICC DSI, Singapur'daki ITFA Konferansı'nda Dijital Taşınabilir Belge (DNI) standardını duyurdu. Artık Ana Ticaret Belgeleri ve Veri Elemanları (KTDDE) Çerçevesi ile uyumlu hale gelen bu standart, dijital ticaret belgelerini basitleştiriyor. Ticaret Odaları, işletmelerin bu araçları benimsemelerine yardımcı olarak sınır ötesi işlemlerdeki sürtüşmeleri azaltmalarına katkı sağlayabilir.

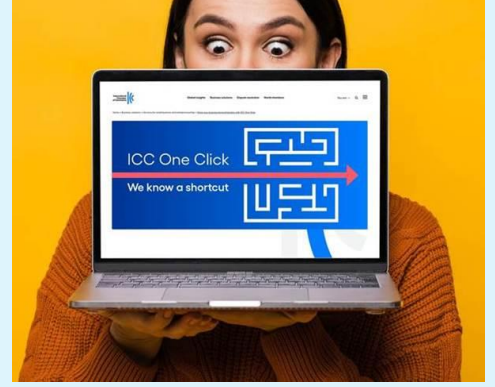
Önemli Linkler

- ❖ [DSI Annual Review 2024](#)
- ❖ [MLETR Tracker](#)
- ❖ [Global Trade Modernization Index](#)
- ❖ [KTDDE on the Frontlines - NEW](#)
- ❖ [Key Trade Documents & Data Elements Report](#)
- ❖ [KTDDE Interactive Web tool](#)
- ❖ [Certificate in Digital Trade Strategy](#)
- ❖ [Principles for Digital Trust](#)
- ❖ [Reliability Assessment Framework](#)

ICC ONE CLICK PLATFORMU

✓ “ICC ONE CLICK” PLATFORMU İLE ICC’NİN TÜM ARAÇ VE HİZMETLERİNE TEK TIKLA ULAŞMAK MÜMKÜN

ICC One Click, ihracat yolculuğunuzda size eşlik edecek özel iş çözümlerine hızlı erişim sağlayan, tek bir noktadan ulaşabileceğiniz kapsamlı bir araç setidir. ICC One Click, işlerini sınırların ötesinde büyütmek isteyen işletme sahipleri için basit, pratik tavsiyelere yönelik artan talebi karşılamak üzere tasarlanmış bir platformdur. Ücretsiz olan bu çevrimiçi araç seti, ticaret fırsatlarının belirlenmesi ve sözleşmelerin hazırlanmasından sınır ötesi işlemlerin yürütülmesine ve anlaşmazlıkların çözülmesine kadar sınır ötesi ticaret yolculuğunun her adımı için mevcut ICC araçlarını ve hizmetlerini içermektedir.

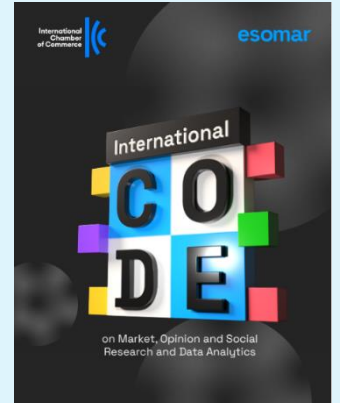

[“ICC One Click” Türkçe sayfasına ulaşmak için tıklayınız.](#)

ICC YAYINLARI

✓ ICC/ESOMAR Uluslararası Pazar, Kamuoyu, Sosyal Araştırmalar ve Veri Analitiği Kodu

ICC/ESOMAR Uluslararası Pazar, Kamuoyu, Sosyal Araştırmalar ve Veri Analitiği Kodu'nun 2025 yılı beşinci baskısı yayınlandı. ICC/ESOMAR Kodu, pazar araştırmaları, kamuoyu yoklamaları, sosyal araştırmalar ve veri analitiği alanlarında çalışan herkes için yüksek etik ve profesyonellik standartlarını teşvik etmektedir. Bu yeni versiyon, ICC Reklam ve Pazarlama İletişimleri Kodu ile uyumlu olup, sektördeki sorumlu özdenetim uygulamalarının bir ölçütünü oluşturmaktadır. Kod, araştırmacıların ve analistlerin, geleneksel ya da gelişmekte olan teknolojilerle çalışıyor olsalar da, bireyler, müşteriler ve toplum karşısındaki etik, profesyonel ve yasal sorumluluklarını yerine getirmelerini sağlamak amacıyla tasarlanmıştır.

[Yayına ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ KOBİ’lerin Yetkilendirilmiş Ekonomik Operatör (AEO) Programlarına Entegrasyonu

KOBİ’ler, küresel ticareti yönlendiren aktörlerdir, ancak Gümrük gereksinimlerini yerine getirme ve sınır işlemlerini aşma konusunda zorluklarla karşılaşmaktadırlar. Yetkilendirilmiş Ekonomik Operatör (AEO) programları, basitleştirilmiş prosedürler, daha az denetim ve daha hızlı işlem onayı sunarak bu zorlukları aşmaya yardımcı olabilir. Bu ortak ICC, Dünya Gümrük Örgütü ve Dünya Ticaret Örgütü raporu, mevcut AEO programlarını analiz etmekte ve gümrük yetkililerine, bu programları KOBİ’ler için daha kapsayıcı ve etkili hale getirmeleri konusunda önerilerde bulunmaktadır.

[Yayına ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ **ICC Pulse Survey: Yeni ABD Tarifelerine İş Dünyasının Tepkisi**

2 Nisan 2025'te yeni ABD tarifeleri açıklandıktan sonra yapılan ICC Pulse Anketi, 68 ülkedeki 448 şirketten görüş topladı ve şirket boyutları ile sektörler bakımından geniş bir yelpazeyi kapsadı. Bulgular, dünya çapındaki işletmelerin artan maliyetler, tedarik zinciri belirsizliği ve ticaret karşılığı tehdidi konusunda derin endişe taşıdığını ortaya koyuyor.

[Anketin sonuçlarına ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ **ICC Sürdürülebilirlik Bülteni**

ICC Çevre ve Enerji Komisyonu tarafından hazırlanan bültende, son bir ayda öne çıkan bazı önemli gelişmeler ele alınmıştır. Bunlar arasında, iklim eyleminin herkesin işi haline getirilmesi, çevre konusunda harekete geçmenin herkesin sorumluluğu olması, ticaretin insanlar ve gezegen için nasıl daha işlevsel hale getirilebileceği ve diğer uluslararası gelişmeler yer almaktadır.

[Bültene ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ **ICC Sorumlu Çevresel Pazarlama İletişimi Çerçevesi** yayımlandı.

Tüketici tercihlerinin sürdürülebilirlik ile şekillendiği günümüzde, doğru ve güvenilir çevresel mesajların iletilmesi büyük önem taşımaktadır. ICC Sorumlu Çevresel Pazarlama İletişimi Çerçevesi (ICC Environmental Framework), doğru, yanıltıcı olmayan, net ve dayandırılmış iddialar için küresel bir referans noktası belirlemektedir. Bu çerçeve, beşinci revizyonunu geçirmiş olup, pazarlamacılara sürdürülebilirliği dürüst bir şekilde iletme ve tüketici güveni oluşturma konusunda rehberlik etmektedir. ICC Sorumlu Çevresel Pazarlama İletişimi Çerçevesi, çevresel iddiaların şeffaf, doğru ve tutarlı bir şekilde iletilmesine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

[Yayına ulaşmak için tıklayınız.](#)

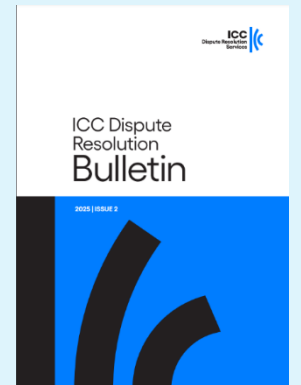

✓ **ICC Uyuşmazlık Çözüm Bülteni / 2025-2**

2025 yılı itibarıyla, ICC Uyuşmazlık Çözüm Bülteni'nin 35. yılını kutlamaktan büyük bir gurur ve mutluluk duyuyoruz. Yeni oluşturulan yayın kurumumuzun katkılarıyla, uluslararası ticari tahkim genelinde ve özellikle ICC tahkimi özelinde açık, güvenilir ve güncel bilgiler sunma misyonumuzu sürdürüyoruz.

ICC Uyuşmazlık Çözüm Bülteni'nin 2025-2 sayısının yayımlandığını duyurmaktan memnuniyet duyuyoruz. Yeni sayımız, uygulayıcılara, akademisyenlere ve kullanıcı topluluğumuza değerli içgörüler sunmaya devam etmektedir.

[Yayına ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ **ICC Model Sözleşmesi: Yeni Girişimlere Sağlam Bir Hukuki Temel Sağlamak**

ICC'nin girişimler için hazırladığı Model Sözleşmeleri, girişimcilerin ve ticaret odalarının yeni işletmeleri desteklemesine yardımcı olmak amacıyla, hazır kullanılabilir hukuki şablonlar sunmaktadır. Bu uyarlanabilir araçlar, zaman kazandırır, maliyetleri azaltır ve işletmelerin güçlü ve uyumlu bir temelle faaliyete geçmesini sağlar.

[Yayına ulaşmak için tıklayınız.](#)

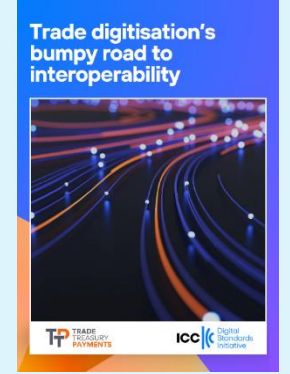

✓ **Yeni Bilgi Dökümanı: Ticaretin Dijitalleşmesinin Birlikte Çalışabilirliğe Giden Engebeli Yol.**

DSI ve Trade Treasury Payment (TTP), dijital ticaretin en zorlu engellerinden biri olan birlikte çalışabilirlik konusunda yeni bir bilgi dökümanı yayınladı.

Yakın zamanda düzenlenen bir sektör yuvarlak masa toplantısına dayanan rapor, net bir sonuca işaret ediyor: teknoloji tek başına küresel ticareti birbirine bağlayamaz. Gerçek ilerleme için ortak standartlar, yasal çerçeve ve sistem entegrasyonu gereklidir. Dijital siloları yıkmaktan ticaret finansmanını ERP'lere entegre etmeye kadar, bu rapor ileriye dönük yol haritasını çiziyor.

[Dökümana ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ **ICC Uyuşmazlık Çözümü İstatistikleri, ICC Uluslararası Tahkim Mahkemesi ve ICC Uluslararası ADR Merkezi'ne sunulan uyuşmazlıklara ilişkin kapsamlı bir genel bakış sunmaktadır. Bu istatistikler, ICC Tahkim ve diğer ICC Uyuşmazlık Çözümü Hizmetlerinin dünya çapındaki sayılarını ve küresel erişimini ayrıntılı bir şekilde ortaya koymaktadır.**

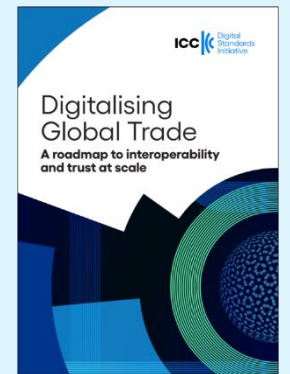
[İstatistiklere ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ **DSI, Dijital Ticaret Yol Haritası'nı Yayınladı**

21 Temmuz'da DSI, "Küresel Ticareti Dijitalleştirmek: Birlikte Çalışabilirlik ve Güvene Giden Yol Haritası" adlı son raporunu yayınladı. Rapor, dağınık küresel ticaret sistemini bağlantılı ve kapsayıcı bir dijital ekosisteme dönüştürmek için gereken teknik yapı taşlarını ortaya koyuyor. Politika yapıcılara, platformlara, finans kuruluşlarına ve işletmelere şu üç konuda çağrıda bulunuyor: veri uyumu, taşınabilir güvenin yerleştirilmesi ve pilot projelerin ötesine geçilerek ölçeklenme. Rapor, dijital ticaretin temelini oluşturan birlikte çalışabilirlik ve dijital güven konularına odaklanıyor ve paydaşlar için somut adımlar sunuyor.

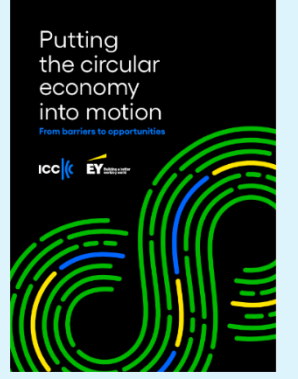
[Rapora ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ “DÖNGÜSEL EKONOMİ: İŞLETMELER VE POLİTİKA YAPICILAR İÇİN ZORLUKLAR VE FİRSATLAR” RAPORU

ICC ve EY işbirliğinde; şirketlerin döngüsel iş modellerini benimserken karşılaştıkları temel engelleri belirlenerek politika yapıcılar ile işletmelerin bunları aşmaları ve döngüsel ekonomiye geçişi hızlandırmaları için öneriler sunmak amacıyla bir rapor hazırlandı.

[Yayına ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ INCOTERMS® 2020 KURALLARININ ÖNÜNDEKİ MEVZUAT ENGELLERİ

Incoterms® 2020 kurallarına ilişkin yeni döküman yayınlanmıştır.

[Yayına ulaşmak için tıklayınız.](#)

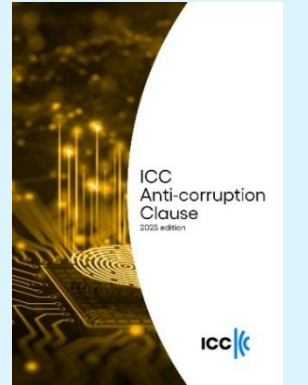

✓ ICC YOLSUZLUKLA MÜCADELE MADDESİ

ICC Yolsuzlukla Mücadele Maddesi, şirketlerin ticari anlaşmalarına dahil edebilecekleri gönüllü bir sözleşme hükmüdür. Bu madde ile şirketler, 2023 ICC Yolsuzlukla Mücadele Kurallarına uymayı veya bir yolsuzlukla mücadele uyum programı oluşturmayı ve sürdürmeyi taahhüt ederler.

2025 ICC Yolsuzlukla Mücadele Maddesi, hem iş dünyası için bir özdenetim aracı hem de hükümetlerin yolsuzlukla mücadele çabaları için bir yol haritası görevi gören 2023 ICC Yolsuzlukla Mücadele Kuralları ile uyumluluğu sağlar.

[İncelemek için tıklayınız.](#)

✓ DTÖ'NÜN DAĞILMASININ GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

ICC tarafından yaptırılan ve Oxford Economics tarafından yürütülen iki ayrı çalışma, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) sisteminin çökmesinin yıkıcı sonuçlarını açıkça ortaya koymaktadır. 2024 yılında yayımlanan ilk rapor, bu çöküşün özellikle gelişmekte olan ekonomiler üzerinde ciddi ve yaygın etkiler yarattığını göstermektedir. 2025 tarihli devam raporu ise Brezilya, Kamerun, Çin, Mısır, Guatemala, Hindistan, Endonezya, Güney Afrika, Türkiye ve Vietnam olmak üzere on gelişmekte olan ülkeye dair ayrıntılı analizler sunmakta; DTÖ'nün çökmesinin bu ülkelerde yol açacağı ekonomik zararları somut verilerle ortaya koymaktadır.

[Rapora ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ ICC MODEL SÖZLEŞMESİ: OCCASIONAL INTERMEDIARY

Anlaşmazlıkları azaltmak ve netliği sağlamak amacıyla tasarlanan bu araç, uluslararası anlaşmalarda yer alan aracılar için güvenilir bir hukuki çerçeve sunuyor. Küresel iş büyümesini destekleyen ticaret odaları için olmazsa olmaz bir kaynak.

[Yayına ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ ICC MODEL SÖZLEŞMESİ: DEVRETE ALMA VE SATIŞ SONRASI HİZMETLER

Küresel ticaret yapan işletmeler için satış sonrası ve devreye alma hizmetlerinde yol bulmak karmaşık olabilir. ICC'nin en son Model Sözleşmesi, endüstriyel çözümlerin kurulumu, montajı ve bakımı için anlaşmaları kolaylaştırarak pazarlar arasında sorunsuz operasyonlar sağlar. Bu sözleşme, ICC'nin uluslararası ticaret için uyarlanabilir, kullanıma hazır şablonlar sağlayan kapsamlı serisinin bir parçasıdır.

ICC Yayın No: E845E

[E-Kitaba ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ KÜRESEL TİCARET GÖRÜNÜMÜ 2025: SEKTÖR GÖRÜŞLERİ

Raporda, dünya çapındaki iş dünyası liderleri, ICC ile temel ticaret politikası zorlukları hakkında önemli görüşler paylaşarak küresel pazarlarda öngörülebilirlik ihtiyacının altını çizmiştir.

[Raporu incelemek için tıklayınız.](#)

✓ ICC 2024 TİCARET SİCİL RAPORU

Bu yılki ICC 2024 Ticaret Sicili Raporu, bazı değişikliklerle, iş dünyasının ihtiyaçlarına daha uygun olarak hazırlanmıştır. Rapor ve veri paketi, ticaret finansmanının devamlı gücünün yanı sıra dünya çapında gözlenen küresel eğilimler hakkında, her ürün ve bölge için özel açıklamalarla detaylandırılmış bir değerlendirme sunuyor. ICC Ticaret Sicili Raporu, iki bölüm halinde sunulmaktadır:

- Küresel ticaret finansmanı trendleri hakkında kapsamlı bilgiler sunan küresel rapor.
- Ürün bazında kategorize edilmiş, küresel ve bölgesel olarak bir araya getirilmiş tam veri paketi ve neredeyse 15 yıldır toplanan ticaret finansmanı verilerinden yararlanan ayrıntılı hikayeler.

[Raporun tamamına ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ **ULUSLARARASI TİCARETTE TARİFE RİSKİNİ YÖNETMEK İÇİN INCOTERMS® 2020 KURALLARINI KULLANMAK**

Bu kapsamlı rehber, işletmelere uluslararası ticarete karşılaşılan tarife oynaklığı karşısında nasıl daha dayanıklı olabileceklerine dair pratik bilgiler ve yol gösterici analizler sunmaktadır. Rehberde öne çıkan başlıklar:

1. Incoterms® 2020 Kuralları, değişken tarife ortamlarında neden kritik öneme sahiptir?
2. Taşıma yöntemlerine göre tarife yükümlülükleri – Hangi durumda gümrük vergilerini kim öder?
3. Tarife dalgalanmalarına karşı stratejik kullanım – Incoterms® kurallarının pratik uygulamaları

Bu rehber, özellikle tedarik zincirini güvence altına almak isteyen ihracatçı ve ithalatçılar için vazgeçilmez bir kaynak niteliğindedir.

[Yayına ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ **En Fazla Desteklenen Ülke İlkesi: İş Dünyası İçin Neden Önemlidir?**

Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) en fazla desteklenen ülke (MFN) ilkesinin merkezinde yer aldığı kurallara dayalı bir küresel ticaret sistemi, işletmelerin stratejik planlama, yatırım kararları ve günlük operasyonlar için ihtiyaç duyduğu istikrar ve öngörülebilirliği sağlar.

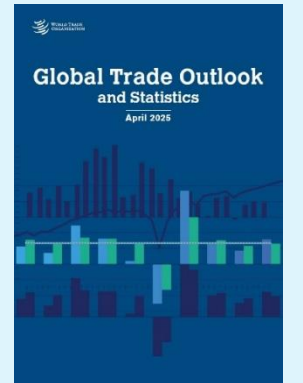
[İncelemek için tıklayınız.](#)

✓ **Küresel Ticaret Görünümü ve İstatistikler**

ICC Tarımsal Gıda Girişimi kapsamında yürütülen çalışmalar ve ticaret politikalarını içeren Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Hasat Bülteni yayımlanmıştır. Bülten, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) tarafından yayımlanan "Küresel Ticaret Görünümü ve İstatistikleri" raporuna atıfta bulunarak, 2025 yılında küresel mal ticaretinin daralmasının beklendiğini ve artan tarife risklerinin özellikle gıda ve tarım sektörlerini doğrudan etkileyeceğini vurgulamaktadır.

DTÖ'nün "Küresel Ticaret Görünümü ve İstatistikleri" raporu, 2025 ve 2026 yıllarındaki dünya ticareti için tahminler sunmakta olup, mal ve ticari hizmet ticaretinin sektörlere ve bölgelere göre dağılımlarını ve önde gelen tüccarlarla ilgili detayları içermektedir.

[Yayına ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ **KOBİ'leri Çekmek ve Elde Tutmak: ICC Hizmetlerinden Yararlanmaya Yönelik Kapsamlı Bir Kılavuz**

ICC Avusturya İcra Direktörü Dr. Maximilian Burger-Scheidlin'in kaleme aldığı "*KOBİ'leri Çekmek ve Elde Tutmak*" başlıklı kılavuz yayımlanmıştır. Gelişmekte olan pazarlarda uluslararası ticaret yapan KOBİ'lere yönelik bu rehber; Incoterms®, model sözleşmeler ve yolsuzlukla mücadele gibi konularda pratik destek sunarak NC'lerin bu işletmelere nasıl somut değer katabileceğini göstermektedir.

[Yayına ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ **ICC Politika Özeti: WTO Uyuşmazlık Çözümünde Arabuluculuğun Yeniden Tasarlanması - İş Dünyası ve Hükümet İş Birliği İçin Bir Çağrı**

ICC'nin çok taraflı ticaret sistemini koruma ve canlandırma çabalarının bir parçası olarak yayımlanan bu politika özeti, WTO'nun Uyuşmazlık Çözüm Anlayışı (DSU) Madde 5 kapsamında yer alan arabuluculuk mekanizmasının hayata geçirilmesini önermektedir. Henüz kullanılmamış olan bu mekanizma, bazı WTO üyelerinin iş dünyasının desteğiyle pilot uygulama yapması halinde, ticari anlaşmazlıkların resmi uyuşmazlık aşamasına gelmeden önce çözülmesine olanak sağlayacak yapıcı ve iş birliğine dayalı bir süreç sunabilir. Arabuluculuk, ticari endişeleri esnek ve pratik biçimde ele alarak tırmanmayı önlerken, taraflar arasında güvenin tesis edilmesine de katkı sağlamaktadır.

[İncelemek için tıklayınız.](#)

✓ **Katma değer vergileri ticaretin önünde bir engel midir?**

Katma değer vergileri (KDV) ve gümrük tarifeleri arasındaki farkları anlamak, bilinçli uluslararası ticaret politikası kararları için çok önemlidir. KDV ve küresel ticaretteki rolü hakkında fikir veren bu ICC politika özeti, KDV ve ithalat tarifeleri arasındaki farkları açıklığa kavuşturmakta ve KDV'nin yabancı işletmelere karşı tarafsız ve ayrımcı olmayacak şekilde tasarlanmış bir tüketim vergisi olarak nasıl işlediğini göstermektedir.

[İncelemek için tıklayınız.](#)

✓ **ICC REKLAM VE PAZARLAMA İLETİŞİM KODU (ICC CODE)**

[ICC Reklam ve Pazarlama İletişim Kodu](#), sorumlu pazarlama ve reklamcılık için uluslararası bir başvuru kaynağıdır. ICC Reklam ve Pazarlama İletişim Kodu, dünya çapında farklı sektörlerden gelen uzman üyeler tarafından düzenli olarak güncellenmektedir. Dünya genelindeki yaklaşık 50 ülkenin özdenetim kodunun temelini oluşturan bu Kod, 1937 yılından bu yana yasal, dürüst, uygun ve doğru pazarlama standartlarını belirlemektedir. Bu Kod, hem tüketicileri korumakta hem de reklamcılık ve yaratıcı özgürlüğü desteklemektedir. Bugün, ICC Kodu, pazarlama ve reklam endüstrilerinin karşılaştığı en büyük zorlukları kapsamaktadır. Influencer pazarlamadan, yapay zekâ ve çevresel iddialara, çocuklara ve gençlere yönelik pazarlamaya kadar birçok konu ICC Kodu tarafından ele alınmaktadır. Ayrıca, dijital pazarlama iletişimlerinden sponsorluk, satış promosyonları ve

sosyal medya pazarlamasına kadar geniş bir yelpazede pazarlama faaliyetlerini kapsamaktadır.

[Detaylı bilgi için tıklayınız.](#)

✓ **EXW ve DDP'yi Yeniden Düşünmek: Uluslararası Ticaret İçin Daha Akıllı Seçimler**

EXW ve DDP'nin yanlış kullanımı, uyum sorunlarına ve maliyetli gecikmelere yol açabilir. ICC'nin en son rehberi, FCA ve DAP'nin neden daha iyi alternatifler olabileceğini açıklayarak, daha net sorumluluklar ve daha sorunsuz ticaret süreçleri sunduğunu belirtiyor.

[İncelemek için tıklayınız.](#)

ICC AKADEMİ

ICC Akademi, son 100 yıldır küresel olarak uygulanabilir kurallar ve standartlar aracılığıyla etkili uluslararası ticaret için standart belirleyen kuruluş olan ICC'nin eğitim ve öğretim koludur.

- ✓ [ICC Akademi ile ilgili daha fazla bilgi için tıklayınız.](#)
- ✓ [ICC Akademi tarafından verilen tüm eğitimlere ilişkin kataloğa ulaşmak için tıklayınız.](#)

✓ **ICC Akademi, UCP 600 kurallarına dair bilgi ve uygulama yetkinliğini ölçen Certified UCP 600 Specialist (CUCP) adlı resmi sertifika programını başlattı.**

ICC Akademi, dış ticarete yaygın olarak kullanılan UCP 600 kuralları hakkında resmi bir sertifika programı başlattı: Certified UCP 600 Specialist (CUCP). Bu sınav, UCP 600'ün anlaşılması ve uygulanmasına dair bilgi düzeyini ölçen, yalnızca ICC tarafından hazırlanıp denetlenen ilk ve tek resmi sınavdır. Sınav, çevrimiçi olarak istenilen zaman ve yerden alınabiliyor. Milli Komite üyeleri kayıt işlemlerinde %20 indirimden faydalanabilmektedir.

[Detaylı bilgi ve kayıt olmak için tıklayınız.](#)

Trade Finance

Certified UCP 600 Specialist (CUCP)

This certifying exam is the only ICC produced and governed assessment that validates your understanding and expertise in applying UCP 600—the cornerstone rules for documentary credits. It sets a new global benchmark for competence, credibility, and compliance assurance from the organisation that created the rules. The exam and certificate provides individuals with formal recognition of their knowledge and equips banks with a consistent, authoritative standard to assess and certify their teams.

ICC Dijital Kütüphanesi

ICC kuralları, Bankacılık Komisyonu Görüşleri ve teknik Danışma Brifingleri için tamamen dijitalleştirilmiş bir kaynak olan ICC Dijital Kütüphanesi ile ticaret finansmanı ve Incoterms® araştırmalarınızda zaman kazanın. Güçlü arama fonksiyonu ve gerçek zamanlı güncellemeler ile en güncel bilgiler her zaman parmaklarınızın ucunda olacak. ICC Akademi üzerinden doğrudan [abone olun](#).

ÖZEL MAKALE: İKLİM İÇİN İHTİYATLILIĞI YENİDEN AYARLAMAK

Hazırlayan: Abdurrahman Özalp, ICC Türkiye Bankacılık Komisyonu Başkanı

Dünya finans tarihinde krizler kaçınılmazdır, ancak her bir kriz kendisiyle birlikte fırsatları ve bir sonraki krize hazırlık için fırsatları da getirir.

Bilindiği üzere 2008 yılında küresel çapta etkili olan büyük bir finansal kriz yaşandı. Bu kriz, modern ekonomik tarihin en ciddi çöküşlerinden biri olarak kabul edilir.

Kriz, Amerika Birleşik Devletleri'nde konut piyasasında oluşan balonun patlamasıyla başladı. Bankalar, yüksek riskli mortgage kredileri verdikleri için büyük zarar gördü. 15 Eylül 2008'de dünyanın en büyük yatırım bankalarından Lehman Brothers iflas etti. Bu olay, krizin küresel boyuta ulaşmasında dönüm noktası oldu. Kriz, sadece ABD'yi değil, Avrupa ve diğer ülkeleri de etkiledi. Banka iflasları, işsizlikte artış, ekonomik durgunluk ve devletlerin kurtarma paketleri gündeme geldi. Krizin yayılması ile İzlanda'da üç büyük bankanın çökmesi, Avrupa borç krizinin tetiklenmesi gibi zincirleme etkiler yaşandı. Krizin nedenleri olarak agresif kredi politikaları, yetersiz finansal denetim, varlık fiyatlarında aşırı şişkinlik, finansal ürünlerin karmaşıklığı (örneğin türev ürünler) ve riskin doğru olarak yönetilememesi ve yayılması olarak gösterildi. Krizin sonucunda küresel durgunluk, devlet müdahaleleri, finansal düzenlemelerde reformlar ve ekonomik güvenin sarsılması söz konusu oldu.

2008 yılında dünya, bankalar riski küçümsediğinde neler olduğunu gördü. Yıllarca süren

kolay kredi ve kırılgan bilançolar, küresel ekonomiyi neredeyse altüst eden bir finansal krizle sonuçlandı.

Bunun üzerine çeşitli önlemler alındı. Bu enkazdan, bankaların riskleri karşılamak için ne kadar sermaye tutmaları gerektiğini belirleyen yeni bir küresel kural kitabı olan Basel III çıktı. Rehber ilkesi, riske karşı ihtiyatlı ve muhafazakâr bir yaklaşım benimsemek ve bankaların verdikleri kredilerdeki olası kayıplara daha hazırlıklı olmalarını sağlamaktı. Basel III, 2008 krizinden sonra finans sistemini daha sağlam hale getirdi. Bu tedbir işe yaradı. On beş yıl sonra, bankalar eskisinden çok daha güçlü.

COVID-19 salgını başladığında, 2008 tarzı devlet kurtarma paketlerinin tekrarı olmadan kayıpları karşıladılar ancak daha sonra günümüzde iklim geçişi için gerekli finansmana ulaşma konusunda bazı olumsuz etkileri gözlemlenmeye başlandı. Son finansal krizin tekrarını önlemek için oluşturulan kurallar, iklim geçişini yavaşlatma riski taşıyor. Gelişmekte olan piyasaların, dünyanın iklim hedeflerine ulaşması ve net sıfır emisyon yolunda kalması için her yıl yüz milyarlarca dolara ihtiyacı var. Finansal istikrarı iklim ihtiyaçları ile uyumlu hale getirmek gerekiyor.

Finansal istikrar açısından Basel III başarılı oldu. Ancak bir dönemdeki ihtiyatlılık, başka bir dönemde felce dönüştü. Finansı güvende tutmak için tasarlanan kurallar, tartışmasız günümüzün en büyük sistemik riski olan iklim değişikliğiyle mücadele etmek için gereken sermayeyi, farkında olmadan, baltalıyor. Dünya büyümesinin büyük bir kısmına ve iklimsel kırılganlığın büyük bir kısmına ev sahipliği yapan Gelişmekte Olan Piyasalar ve Ekonomiler (Emerging Markets and Developing Economies (EMDEs)), krizin en kritik noktasındadır.

Bağımsız İklim Finansı Üst Düzey Uzman Grubu'na göre, Gelişmekte Olan Piyasalar ve Ekonomiler'in net sıfır emisyon yolunda kalabilmeleri için 2030 yılına kadar her yıl 450 ila 550 milyar ABD doları ek dış yatırıma ihtiyaçları var. Bu kulağa çok büyük gelebilir, ancak bağlam içinde bu, dünyanın en büyük 500 şirketinin toplam yıllık gelirlerinin yalnızca yaklaşık %1'ine denk geliyor. Gelişmekte olan Piyasalar ve Ekonomiler şu anda yalnızca 30 milyar ABD doları özel sermaye akışı alıyor.¹

Bu finansman açığı yalnızca bir kalkınma sorunu değil, aynı zamanda küresel bir sorun.

Temiz enerjiye, dayanıklı altyapıya ve gelişmekte olan ekonomilerde adaptasyona yatırım yapılmazsa, dünya iklim hedeflerini kaçıracaktır. Bu durum, hükümetlerin iklim eylemleri için daha fazla özel finansman talep ettiği, ancak sıkı bir kural kitabının (Basel III) bankaların bunu sağlamasını zorlaştırdığı çarpıcı bir paradoksu beraberinde getiriyor.

Gerçek dünyadaki riskleri azaltan garantiler çoğu zaman göz ardı ediliyor.

Aslında Çok Taraflı Kalkınma Bankaları (MDBs-Multilateral Development Banks) ve Kalkınma Finans Kuruluşları (DFIs-Development Finance Institutions) gibi kamu kredi kuruluşları, ortak kredi vererek veya garantiler sunarak daha riskli piyasaları yatırım yapılabilir hale getirmek için varlar. Kısacası, MDBs ve DFIS garantileri, karma finansman yapılarıyla birlikte, projeleri önemli ölçüde daha güvenli hale getiren birer tampon görevi görüyorlar.

Prensipte Basel III, bankaların MDBs ve DFIs teminatlı kredilerde tutmaları gereken sermaye yükümlülüklerini düşürerek bunu ödüllendiriyor. Pratikte, kural kitabı o kadar sıkı ki birçok garanti yeterli olmuyor.

ICC'nin ilgili yerleri de daha etkili bir kural kitabının, kredi riski kılavuzunu, Çok Taraflı

¹ ICC'nin "The opportunity to align Basel's global banking rules with climate needs" isimli notundan faydalanılarak hazırlanmıştır - https://iccwbo.org/news-publications/news/the-opportunity-to-align-basels-global-banking-rules-with-climate-needs/#msdynmkt_trackingcontext=1a735e9b-dd81-41ba-b22e-844e9d0d0200

Kalkınma Bankaları (MDBs), Kalkınma Finans Kuruluşları (DFIs) ve özel sigorta ürünlerinin gerçekte nasıl çalıştığını yansıtacak ve sağladıkları gerçek risk azaltımının tanınmasını sağlayacak şekilde güncellemesini önermektedir. Makul tahkim süreleri için parametreler belirlemek ve standart sektör istisnalarını tanımak, güvenceleri zayıflatmadan sermaye indirimine olanak sağlayacaktır.

Ancak zayıf noktalar listesi burada bitmiyor. Basel'in tanınan Çok Taraflı Kalkınma Bankaları (MDBs) listesi de gerçeklikle örtüşmüyor. 1990'lardan bu yana yalnızca birkaç yeni MDBs listeye girebildi. BRICS ülkeleri tarafından kurulan Yeni Kalkınma Bankası veya Latin Amerika Kalkınma Bankası gibi daha yeni ve yüksek puanlı kurumlar listeye dâhil edilmedi. Keza Almanya'nın KfW veya Fransa'nın Agence Française de Développement gibi kalkınma finansman kuruluşları da aynı şekilde dışarıda kaldı. Bu, güçlü iklim stratejilerine sahip Çok Taraflı Kalkınma Bankaları (MDBs) ve Kalkınma Finans Kuruluşlarını (DFIs) dâhil etmek için kaçırılmış büyük bir fırsattır. Bu, gelişmekte olan ve yükselen ekonomilerde iklimle uyumlu altyapıya çok daha fazla sermaye yönlendirebilir.

Garantiler göz ardı edilirse, proje finansmanının yanlış değerlendirildiği söylenebilir. Bu, bir şirkete değil, geri ödemenin projenin kendi gelirlerinden geldiği bir rüzgar santrali gibi tek bir projeye kredi vermektir. Projeler ilk aşamalarında savunmasız oldukları için, kredi verenler uzun vadeli satın alma sözleşmeleri, nakit rezervleri ve siyasi risk sigortası gibi güvenceler oluştururlar.

Ancak Basel bu tür kredileri özellikle kırılgan olarak değerlendirir.

Basel'in standartlaştırılmış yaklaşımına göre (krediler kategorilere ayrılmış ve her biri sabit bir risk ağırlığına sahip), yapım aşamasındaki projeler %130 risk ağırlığına sahiptir.

Bunun aksine, hiçbir geçmişi olmayan ve muhtemelen çok daha az güvenceye sahip, derecelendirmesi olmayan bir şirket yalnızca %100 risk ağırlığına sahip olabilir. Bu durum, dikkatlice yapılandırılmış bir projeyi finanse etmeyi, bilançosundan biraz daha fazlası olan bilinmeyen bir şirketten daha maliyetli hale getirir.

Büyük bankaların riski tahmin etmek için kendi modellerini kullandığı dâhili derecelendirme yaklaşımına göre, düzenleyiciler bir kredinin vadesi ne kadar uzun olursa o kadar riskli hale geleceğini ve bankaların daha fazla sermaye tutmasını gerektireceğini varsayar.

Bu mantık, servetin tükenebileceği kurumsal kredilendirmeye uygundur. Ancak, başlangıçta en riskli, gelirler akmaya başladıktan sonra ise daha güvenli olan projeleri yanlış temsil eder.

Basel'in ihtiyatı, bazı alanlarda haklı olsa da, diğerlerinde aşırıya kaçma riski taşır.

Kanıtlar bunu doğrulamaktadır. Aslında, kredi derecelendirme kuruluşu Moody's ve Küresel Gelişmekte Olan Piyasalar (GEM-Global Emerging Markets) Konsorsiyumu'ndan alınan veriler, inşaat tamamlandıktan sonra, gelişmekte olan ülkelerdeki proje finansmanı kredilerinin genellikle kurumsal kredilerden daha iyi performans gösterdiğini gösteriyor: temerrüt oranları daha düşük ve işler ters giderse tahsilatlar daha yüksek. Kredi derecelendirme kuruluşu S&P, bu sicili yansıtmak için proje finansmanı borçları için varsayılan tahsilat oranlarını artırmayı bile önerdi. Bu uyumsuzluk çok belirgin.

Kâğıt üzerinde, proje finansmanı maliyetli görünüyor, cazip görünmüyor.

Pratikte ise, gelişmekte olan ekonomilerde altyapı ve iklim projelerini finanse etmenin en güvenli yollarından biridir.

İklim koşullarına hazır projeler çoğu zaman egemen devletlerinin gölgesinde kalıyor.

Basel, sermaye yükümlülüklerini resmi olarak devlet derecelendirmelerine bağlamasa da, bir

ülkedeki herhangi bir borçlunun ne kadar yüksek derecelendirilebileceğini sınırlayarak dolaylı olarak bunu yapar. Bu, her projenin ancak devlet derecelendirmesi kadar güçlü görünmesini sağlar.

İklim için özel sermayeyi harekete geçirmek adına ihtiyatlılığın yeniden ayarlanması gerekir. Basel III'ü finansal istikrarı destekleyecek biçimde güncellemek gerekir

Basel III, şimdiye kadar istikrar vaadini yerine getirdi. Ancak son krizi önlemek için oluşturulan kurallar şimdi iklim geçişi finansmanını engelliyorsa, ihtiyatlılık felce dönüşme riski taşıyor. Düzenleyiciler, 2008'den sonra riski olduğundan az göstermektense abartmanın daha iyi olduğu sonucuna vardı. Bu bazı yerlerde işe de yaradı ancak iklim konularında yukarıda açıklamaya çalıştığımız nedenlerle geleceğe dair tehlike de ihtiva etmektedir. Bunun için harekete geçmek gerekiyor. Basel'i güncellemek, güvenlik önlemlerini zayıflatmakla ilgili değil. Finansal istikrarı gezegen güvenliğiyle uyumlu hale getirmekle ilgilidir.

Son kriz, riski küçümsemenin maliyetini gösterdi. Bir sonraki kriz, riskin nerede yattığını yanlış değerlendirmenin maliyetini ortaya çıkarabilir. Buna karşı hazırlıklı olmakta ve önlemleri şimdiden düşünmekte fayda vardır. 2

² Bu makale ICC'nin dipnot 1 de yer alan "The opportunity to align Basel's global banking rules with climate needs" isimli yazısından faydalanılarak hazırlanmıştır.

ICC TÜRKİYE MİLLİ KOMİTESİ

ICC
Türkiye

Web: <https://icc.tobb.org.tr>

E-mail: icc-tr@tobb.org.tr